

Remiss Den inre marknaden: vår europeiska hemmamarknad i en osäker värld – En strategi för att göra den inre marknaden enkel, smidig och stark (COM(2025) 500 slutlig)

Sammanfattning

Transportstyrelsen tillstyrker förslagen med följande synpunkter.

Strategin för den inre marknaden ligger i linje med sådant som redan pågår inom transportområdet. Transportstyrelsen arbetar exempelvis redan med att förenkla regelgivning, trygga transportsystem, minska administration, genomföra den gröna omställningen och digitalisera transportområdet.

Transportstyrelsen saknar tydlighet kring den roll transporter har för EU:s inre marknad. En konkurrenskraftig europeisk transportmarknad är grundläggande för de gränsöverskridande transporter som dels försörjer företag och näringsliv med varor, dels möjliggör arbetskraftens och andra passagerares rörlighet.

Transportstyrelsen betonar betydelsen av samordning och analys för att initiativ sprungna ur olika sammanhang ska stödja varandra och gå i takt efter samma tidtabell. Samordning på alla nivåer gynnar verkställandet, ensar insatsernas resultat och förenklar därmed för företag, näringsliv och privatpersoner.

Transportstyrelsen noterar att strategins åtgärdsförslag knyter an till redan pågående digitaliseringsinitiativ och understryker vikten av att inte starta nya utan att ha säkerställt genomförbarheten och utvärderat nyttan av dessa.

Transportstyrelsens synpunkter

Transportstyrelsen noterar att resonemang och flera praktiska åtgärder i strategin för den inre marknaden har beroenden till andra politikområden. Bland annat ligger den i linje med de ambitioner som redan finns inom stora delar av transportområdet, inte minst vad gäller förenkling av regelverk, minskad byråkrati och ökad digitalisering. Inför att initiativen genomförs är

det därför viktigt att de analyseras tillsammans med berörda myndigheter och aktörer, baseras på grundliga konsekvensutredningar och tar hänsyn till sektorer där harmonisering redan har genomförts eller för närvarande pågår.

Transportstyrelsen ser att flera föreslagna åtgärder är av intresse för myndigheten och ser gärna att transportområdets roll för den inre marknaden lyfts fram än mer tydligt. En konkurrenskraftig europeisk transportmarknad är grundläggande för de gränsöverskridande transporter som dels försörjer företag och näringsliv med varor, dels möjliggör arbetskraftens och andra passagerares rörlighet. Mot bakgrund av det osäkra och säkerhetspolitiska omvärldsläget hade ökad tydlighet kring hantering av snedvriden konkurrens från tredjelandsaktörer och transporternas roll i totalförsvaret och krisberedskapen varit passande, inte minst med tanke på transportområdets strategiska betydelse för EU:s försörjning, rörlighet och säkerhet.

Undanröja hinder

Strategin adresserar överdrivet komplexa EU-regler och brist på nationellt ansvarstagande hos medlemsstaterna som två akuta hinder för den inre marknaden. Förslagen går i linje med det arbete som Transportstyrelsen gör, bland annat inom ramen för uppdrag till Transportstyrelsen (m.fl. myndigheter) om förenkling.

Transportstyrelsen är positiv till förslagen om snabbare och mer automatiserat erkännande av yrkeskvalifikationer, inte minst i ljuset av det kompetensförsörjningsbehov som finns inom transportområdet.

Stärka den europeiska tjänstemarknaden

Transportstyrelsen vill betona betydelsen av samordning och analys för att initiativ sprungna ur olika sammanhang ska stödja varandra och gå i takt efter samma tidtabell. Samordning på alla nivåer gynnar verkställandet, ensar insatsernas resultat och förenklar därmed för företag, näringsliv och privatpersoner.

Med avsikten att belysa behovet av samordning och analys ges här ett exempel; förslaget om ett särskilt initiativ för papperslös rörlighet för passagerare och gods (fjärde kvartalet 2026). I exemplet är det otydligt om åtgärden handlar om lagstiftning eller någon annan typ av initiativ. Om det gäller lagstiftning så är det viktigt att den sammantagna lagstiftningen som berör dessa frågor blir tydlig och begriplig – annars har den inte potential att ge effekt. Man bör därför beakta följande.

- För godstransporter finns den så kallade eFTI-förordningen (EU) 2020/1056 om elektronisk godstransportinformation (jfr Towards Paperless Freight Transport: EU takes a step forward with eFTI Regulation implementation - European Commission)

- För passagerartransporter finns redan flera EU-rättsakter och pågående EU-regelarbeten som berör biljetter. Om det finns behov av reglering om papperslös rörlighet bör detta inte göras som ett särskilt initiativ utan inkluderas i befintliga rättsakter. Ett par exempel:
 - Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/782 om rättigheter och skyldigheter för tågresenärer. Den reglerar bland annat resenärers tillgång till biljetter och bokningar.
 - Den aviserade åtgärden om ett gemensamt digitalt boknings- och biljettsystem för järnväg.

Därutöver ser Transportstyrelsen ett antal arbeten med pågående rättsakter på transportsområdet som kan bidra till att öka rörligheten och tjänsteutbytet inom unionen; kapacitetsförordningen, besiktningspaketet samt strävandena att skapa ett gemensamt europeiskt luftrum.

Digitalisering av den inre marknaden

Transportstyrelsen noterar att strategins åtgärdsförslag knyter an till redan pågående digitaliseringsinitiativ och understryker vikten av att inte starta nya utan att ha säkerställt genomförbarheten av de redan fattade besluten. Pågående initiativ bör genomföras och deras nytta utvärderas innan nya initieras. Ur ett nationellt perspektiv bör exempelvis myndigheterna ro i land en gemensam digital ingång till Europa (SDG) och en europeisk digital identitetsplånbok (eIDAS2) innan nya digitaliseringsinitiativ sjösätts.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Jonas Bjelfvenstam. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog avdelningsdirektör Kajsa Möller och utredare Katarina Larsson, den senare föredragande.